

## Płatności bezpośrednie za 2006 r.

25.01.2007.

25.01.2007 ARiMR - Ponad milion rolników otrzymało już dopłaty bezpośrednie za 2006 r., a prawie pół miliona spośród nich dostało również płatności w ramach wsparcia obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania. Suma wypłaconych przez ARiMR środków na dopłaty bezpośrednie i ONW wynosi ponad 5,4 mld zł.

Informacja o stanie realizacji dopłat bezpośrednich za 2006 r. oraz programów realizowanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (wg. stanu z 22 stycznia 2007 r.)

Jeszcze nigdy w trzyletniej historii realizacji dopłat w Polsce tempo przekazywania środków rolnikom nie było tak wysokie. Agencja zaczęła wypłacać płatności obszarowe za 2006 r. od 1 grudnia ub.r. W pierwszym miesiącu ponad 712 tys. rolników (prawie połowa z tych, którym przysuguje płatności) otrzymało 3,5 mld zł. (razem z ONW). To blisko 4 razy więcej niż w analogicznym okresie realizacji płatności za 2005 r. oraz ponad 6 razy więcej niż po miesiącu realizacji dopłat za 2004 r. (wykres poniżej).

Osiągnięcie takiego tempa wypłat było możliwe m.in. dzięki coraz lepszej organizacji pracy jednostek terenowych Agencji, wcześniejszemu rozpoczęciu kontroli na miejscu w gospodarstwach ubiegających się o płatności, zabezpieczeniu przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi odpowiedniej ilości gotowych do uruchomienia środków finansowych, a także dzięki poprawie funkcjonowania systemu informatycznego.

### PLAN ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2004-2006

Wartość pomocy, o jaką wnioskowali zainteresowani, przekroczyła limity finansowe zawarte w budżecie Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich. W 2006 r. Agencja ostatecznie zakończyła nabór wniosków.

Na realizację PROW 2004 - 2006 przewidziano łącznie blisko 3,6 mld euro, z czego 120 mln euro przesunięto na sfinansowanie zwiększonej ilości wniosków przyjętych w ramach programu SAPARD.

Na renty strukturalne od początku wdrażania PROW Agencja wydatkowała już ponad 1,2 mld zł. Ponad 52 tys. rolników, którzy przekazali gospodarstwa (o łącznej powierzchni 0,5 mln ha), otrzymało renty strukturalne. Średnia wysokość przyznanej renty wyniosła 1572 zł.

Na wspieranie gospodarstw niskotowarowych wydano ponad 0,5 mld zł. Agencja przekazała te pieniądze na konta ponad 104 tys. rolników.

Ze wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) korzysta ponad 700 tys. rolników, którzy gospodarują na blisko 7,2 mln ha. Dotychczas Agencja wydatkowała na ten cel 2,9 mld zł.

Na przedsięwzięcia rolnośrodowiskowe i poprawę dobrostanu zwierząt

Agencja wydała od początku realizacji programu ponad 71 tys. decyzji o przyznaniu pomocy, a do rolników trafiło prawie 301 mln zł.

Od 2004 r. w ramach PROW zalesiono 25 tys. ha gruntów słabej jakości.

Obecnie pomoc z programu zalesieniowego otrzymuje ponad 8 tys. właścicieli gruntów, którzy otrzymali łącznie z tego tytułu ponad 170 mln zł.

73 tys. gospodarstw skorzystało z pomocy finansowej i dostosowało swoje gospodarstwa do standardów UE (głównie na budowę pól obornikowych i zbiorników na gnojovicę). Agencja wydatkowała im 1,5 mld zł. Prawie 18 tys. beneficjentów zakończyło realizację inwestycji i otrzymało II ratę płatności (łącznie ponad 278 mln zł). Pozostałym beneficjentom Agencja przedłużyła czas na

realizację przedsięwzięcia do końca br.

37 grup producentów rolnych otrzymało decyzje o przyznaniu pomocy na pokrycie kosztów założenia i funkcjonowania grupy. Dotychczas pomoc w wysokości ponad 6,8 mln zł trafiła do 33 grup producentów. Grupy producenckie, jako forma działalności, dopiero zaczynają zyskiwać szersze zainteresowanie wśród polskich rolników, choć są bardzo popularne w krajach zachodnich UE.

W ramach pomocy technicznej, do 31 grudnia 2006 r. ARiMR wydatkowała 17 beneficjentom prawie 3,5 mln zł. Umowy zawarto z 38 podmiotami.

SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY "RESTRUKTURYZACJA I MODERNIZACJA SEKTORA WYTWÓRCZEGO ORAZ ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH 2004-2006"

ARiMR dokonuje płatności dla wszystkich działających SPO "Restrukturyzacja...", natomiast bezpośrednio wdraża 7 z 13 działań Programu (realizacja pozostałych przypadków Fundacji Programów Pomocowych dla Rolnictwa oraz Urzędów Marszałkowskich).

Do 12 stycznia br. zawarto ok. 45,2 tys. umów na kwotę przekraczającą 5,35 mld zł, co odpowiada wysokości ok. 97% dostępnych środków.

Kontraktowanie zobowiązań we wszystkich tych działaniach zostanie zakończony w pierwszym kwartale br. ARiMR wypłaciła ponad 32 tys. beneficjentów ponad 2,57 mld zł (ok. 47% środków). Wypłacanie środków finansowych rozpoczęło w 2005 roku. Pierwszym działaniem, w którym zrealizowała płatności na rzecz wszystkich beneficjentów jest:

"Ułatwianie startu młodym rolnikom" w formie tzw. "premi" wynoszącej 50 tys. zł bezzwrotnej pomocy.

Pozostałe działania mają charakter inwestycyjny, a płatności będą dokonywane jeszcze w 2007 r. i 2008 r. Dotyczy to przede wszystkim inwestycji w przetwórstwie rolno - spożywczym oraz w gospodarstwach rolnych. Terminy zakończenia tych projektów (w tym inwestycji wartych wiele milionów złotych) zależą od założonych przez samych beneficjentów harmonogramów.

Wnioski o płatności w Programie SPO "Restrukturyzacja..." przyjmowane będą do października 2008 r. Z harmonogramów wynika, że beneficjenci złożą wnioski o płatności do lipca przyszłego roku, w kwocie całkowitej wyczerpującej środki przewidziane na Działania SPO realizowane przez Agencję.

SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY "RYBOŁÓWSTWO I PRZETWÓRSTWO RYB 2004-2006".

Na Sektorowy Program Operacyjny "Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006" składa się 17 działań. ARiMR wdraża obecnie jeszcze 14 z nich. Do 31 grudnia 2006 r. w ramach całego Programu złożono ponad 2,8 tys. wniosków o pomoc finansową na łączną kwotę przeszło 1,1 mld zł.

Najwięcej wniosków złożono w ramach: "Działania społeczno-ekonomiczne" - 50% oraz Działania: "Złomowanie statków rybackich" - 15%, ARiMR zawarła ogółem ponad 2,3 tys. umów na kwotę ponad 671,8 mln zł.

Do końca grudnia 2006 r. wypłacono beneficjentom ponad 396,8 mln zł (prawie 37% limitu finansowego dla Programu).

Pozostała kwota ok. 680 mln zł, (63% limitu) będzie wypłacona do października 2008 roku. W tym okresie zostaną zakończone duże projekty inwestycyjne o długim cyklu realizacji.

W wiążącości termin ich zakończenia oraz płatności przypadnie na 2007 i 2008 r. Aby przyspieszyć wydatkowanie środków ARiMR planuje umożliwić beneficjentom zwiększenie liczby etapów realizacji projektu tak, aby już w 2007 r. można byłoby wypłacić część przewidzianych środków już na pewnym etapie zaawansowania inwestycji.

ARiMR przyjmuje wnioski i zawiera umowy o dofinansowanie projektów "rybackich" również po 31 grudnia 2006 r.

Do 12 stycznia 2007 r. liczba przyjętych wniosków wzrosła do ponad 3 tys., a łączna kwota wnioskowanej pomocy do ponad 1,13 mld zł (105% dostępnego limitu finansowego). Do tej daty zawarto prawie 2,4 tys. umów na sumę ponad 676,7 mln zł (62,8% limitu

finansowego).

Z uwagi na to, że cząść wniosków nie spełnia kryteriów nadal jest prowadzony nabór do wysokość dostępnego limitu. Należy jednak przyjąć, że ostateczny termin składania wniosków o płatność nie powinien być późniejszy niż 15 maja 2008 r., aby ARiMR móc rozliczyć Program.

## SPECJALNY PRZEDAKCESYJNY PROGRAM NA RZECZ ROZWOJU ROLNICTWA I OBSZARÓW WIEJSKICH (SAPARD)

W grudniu 2006 r. Agencja zakończyła realizację rozpoczętego w lipcu 2002 r. Programu SAPARD, dokonując ostatnich płatności na rzecz beneficjentów Programu SAPARD, z którym podpisała łącznie ponad 24 tys. umów. Budżet Programu SAPARD wynoszący początkowo 944 mln euro okazał się niewystarczający na pokrycie potrzeb wynikających z pozytywnie ocenionych wniosków. Został on uzupełniony poprzez przesunięcie dodatkowej puli środków finansowych z budżetu PROW 2004-2006, której wykorzystanie wyniosło ostatecznie ok. 120 mln euro.

Efekty rzeczowe realizacji Programu SAPARD obejmują m.in. (wg. niepełnych danych):

- wdrożenie systemu HACCP w 513 oraz programu dostosowania do norm UE w 716 zakładach przetwórstwa artykułów rolnych i rybnych,

- ponad 1 200 nowych, wyremontowanych lub rozbudowanych budynków o łącznej powierzchni ponad 455 tys. m<sup>2</sup>, prawie 2 400 szt. zakupionych zwierząt stada podstawowego, 3 385 zakupionych maszyn, urządzeń i wyposażenia do produkcji rolnej oraz 386 wybudowanych pól obornikowych o łącznej powierzchni prawie 58 tys. m<sup>2</sup>,

- 6 174,5 km nowej sieci wodociągowej, 56,8 tys. przyłączy wodociągowych, 187 stacji uzdatniania wody, 6 174,4 km nowej sieci kanalizacyjnej, 94,1 tys. przykanalików, 190 oczyszczalni ścieków, ponad 2 400 zagrodowych oczyszczalni ścieków oraz ponad 3 740 km wybudowanych i zmodernizowanych dróg gminnych i powiatowych,

- przeprowadzenie szkoleń dla 9 tys. rolników, na których mogli oni zdobywać wiedzę przydatną przy zmianie działalności z typowo rolniczej na inne kierunki,

- zorganizowanie 164 seminariów, konferencji oraz warsztatów dla potencjalnych beneficjentów Programu SAPARD, w których uczestniczyło ponad 8,2 tys. osób.

Wdrożenie SAPARD-u było dla ARiMR bardzo ważnym doświadczeniem w obsłudze funduszy UE, zgodnie z unijnymi procedurami, zasadami kontroli i rozliczeń oraz przy wykorzystaniu najnowszych narzędzi informatycznych. Agencja korzystała z tego doświadczenia przygotowując się do realizacji zadań związanych z obsługą "poakcesyjnych" instrumentów wsparcia UE.